

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Belső farkasutca 78. sz. alatt gr. BANFFI. ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor a m. kedden, csütörtökön, és szombaton dében. Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. minden hirdetés után 20 kr. bélyegfaj. Elkészítés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik. A nyilvántartási czikkék sora után 15 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzandók.

KIADÓ-HIVATAL:

Küzeputca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési figyelmeztetés.

Lapunk előfizetési ára:
Egész évre 12 forint.
Félévre 6 „
Évnyegyedre 3 „
Az előfizetési pénzek kiadónk Stein János közléputca könyvkereskedésébe bérmentve küldendők.

Kolozsvár, jul. 21.

(D) Szebenből vett értesítéseink folytán oly kilátások vannak, hogy mire ezen czikkünk napvilágot lát, aligha már Szebenben leendnek a magyar s székely képviselők, és kormányilag meghívottak.

Előre látjuk, hogy a magyar ajkuak eljárása főként a lajhántuli lapokban, mennyire éles magyarizatoknak s talán rendszeres elerítéseknek lesz kitéve, és éppen e miatt csak sajnálnunk kell, miért vagyunk korlátolya a sajtótörvények által abban, hogy a magyar álláspont körül az eszmék tisztázására, s a kormány által sem ignorálható nézetek constatozására nézve a szükséges közjogi s közhelyzetszerű taglalásokat tüzetesebben megtehessek.

Senki sem tagadhatja azt, hogy Erdély magyarsága már akkor, midőn az ideiglenes bizottmányok terét óvások mellett elfoglalta, azon czélból tette e sok önmegtagadásba került lépést, hogy módja legyen egy a kormányval, mint a bennlakó többi nemzettel érintkezni, s alkalmat keresni arra, hogy Erdély a nehéz politikai viták miatt a fejletlenségnek és anarchiának nehogy áldozatul essék.

Az octroyált alapokon összehívott országgyűlésre nézve is a megyobizottmányok reménye csak az volt, hogy ott alkalma lesz a megválasztott képviselőknek tanusítani egy részről a nemzetiségek iránti jó akaratát, más részről az uralkodás irányábani loyaltitását; s e két tényezővel egyetértés folytán munkálni arra, hogy a haza jogai visszaállíttassanak, s az idő által szükségelt változtatások illetékes közegek által a kifogástalan végérvényesség kelleivel biztosíttassanak.

Journalistikánk kereste az érintkezési pontokat, melyek ez alólól s felülől bonyolult kérdésekre nézve ariadni fonalul szolgálhatnának. Kulcsa volt e kérdésnek a magyar királyság integritása, a jogfolytonosság által biztosított unio jogi létezése, s a nemzetiségek aggodalmainak megszüntetése végett Erdély tartományi autonóm jogainak — a közös királysági törvényhozás s kormányzat közjogán kívül eső körben — alaptörvények által biztosítása.

Senki sem tagadhatja meg, hogy eszméink a lehetőség és kivihetőség véghatáráig hajlékonyak voltak; magára a birodalmitanácsra is véleményünk az volt, hogy melléte nem ugyan, de ellene sem nyilatkozunk, hanem ezt, mint a közkirálysághoz tartozó tartományok közös kérdését, bizzuk a közös királyság visszaállítandó közös törvényhozásának kiegyezkedésére, remélve annak buzgóbb barátaival is, hogy legalább ezen tekintet háttérét nyilatkozatuk által megvéndünk.

E nézetek, a melyeket mi tolmácsolánk a mérsékeltbb közvélemény légkörében voltak, a mely által elébe kívánt menni e közvélemény ő Felsője azon B. Szolnokmegyehez leiratában nyilvánított szándékának, mikép Erdély életkérdését a unio, a nemzeti ségi aggodalmak elenyésztése s a köz birodalmi érdekeinek megnyugtatója alapján kívánta szöbe hozatni.

Midőnjárt a követválasztások oly agitatiovalolytattak a román néprezetők által, mikép a

magyar azonnal meggyőződhetett, hogy a hatal közös politikai érdekei egy ki nem egyenlithetnek.

Mi láttuk a kérdés e komoly fordulatát, s sajnálattal jegyeztük meg mindjárt, hogy e miatt a „magyarok magatartására nézve nagy küzdelem megalapult eszmék, újabb eszmékkel kezdettek cserélkezni.”

Midőn így a népek magatartása miatt a kilátás egyik része elhomályosult, a magyarság a kormány részéről várható derültebb kilátást.

Az udvari leirat nem létezőnek nyilvánítja az unio, nem létezőnek az 1848-iki törvényhozó testületet, nem létezőnek az 1791-ben szabályozott országgyűlést, nem tarthatónak a leopoldi oklevelet, a mely ezen ország és dynastiája közti alapszerződés, s alkotmányosságunk sarkpontja.

E szerint az országgyűlés, a melyen a magyar elem a jogfolytonosság alapján kívánt a korkivánataival transzignálni, az egész újja alkotás szerepére lön hivatva; oly nemzetiségek befolyásával, kik egymás irányábani bizalmatlanságukat a szavazók közt az utczákon nyilván hirdették.

Csoda-e, kérdjük, ha e szomorító helyzetben a magyar összeképviselőt, követ egy, mint regalista, a szélső ellenzéki egy, mint az ó-conservatív, a fiatal politikus egy, mint azon öreg államférfiak, kik a király és haza szolgálatában öszültek meg, egy értelemmel s közös elesüggedéssel jártak el, s minden reményüket egyedül az uralkodó felség személyes jó akaratában helyezvén, bonfias aggodalmaikat egy feliratukban öhajják az uralkodó felség színe elé juttatni.

Örömapokat aligha várhatunk, de esüggednünk sem szabad. Egy nagy meggyőződés jelentkezik azon nagy egyetértésben, mely az összehívott képviselőknek mutatkozott; s még azok is, a kik e meggyőződést politikai tévedésnek fogják tekinteni, kénytelenek lesznek elismerni ezen vitatás nélküli egység tekintélyét; mert ez egység oly nemzet kebelében jelentkezik, a mely nem azon politikai kiskoruság korszakát éli, hol még az elemi tömeg csak a kolompósok parancsszava által vezetetik; hanem az alkotmányos térerég kimivelte magát, s szeret vitatkozni, meghányi vetni a dolgot.

E szempontokat nem feledhetik el a birodalmi lapok, midőn a magyarok legújabb eljárásának bírálásába boesátkoznak.

Mi collegialis bizalommal kérjük fel őket e szempontok figyelembe vételére.

Bécsi lap az erdélyi országgyűlésről.

A bécsi „Vaterland“ jul. 15-iki kellel e felirat alatt: „Megszámlálni-e, vagy mérlegelni?“ az erdélyi országgyűlésről a következő vezércikket hozza: „Ma összeül Nagy-Szebenben az országgyűlés. A nagy osztrák párt a többséget képezi Nagy-Szebenben — állítják nagy fenn a centralista lapok szenvedelt lelkinyugalommal.

Ezen állítás helytelen. Az erdélyi országgyűlésben nem létezik két szorosán összelan-czolt, szorosán különvált párt, ott csak három párt érdek, vagy ha úgy tetszik, három csoportot van, s ezeknek egyike sem rendelkezik az abszolút-többség felett.

A szász párttörédek politikája, mint látszik, ismeretes. Ugyanazon politika lehet ez, mely a szász nemzeti egyetemben a nagy előszóharozos volt, ugyanazon politika, mely kérsznek mutatkozik, saját jogalapját, mint haszon-talan terhet eldobni, és idegen paron, minden egyengetett ut nélkül, és a nélkül, hogy bizonyos czél elbegyen szemei előtt, elhamarkodva felgyujtani. A szászoknak egész politikai jogosultsága, lételőknek és egész jövőjüknek minden garantiája e perczig a magyar

koronához való viszonyaikon alapszik. Ez által az erdélyi államéletbe mint szervezett alkotás beillesztve; saját alapjukat döntik meg az által, hogy széttépik ama köteleket. És mégis a szász nemzeti univertitás megkísérté ezt, midőn rokonszenves hajlamok, és a percz érdekei által vezéreltetve, saját erejükre oly állást foglaltak el, mely kívül esik jogosultságuk körén. Igen, de lehet-e Ausztria „jogállamnak“ támasza az opportunítási szélsőes politiká?

A rumánok, mint hivatalos oldalról is ismerik, october 20-át, nem pedig febr. 26-át irták lobogójukra. Az octoberi diploma pedig a pragmatica sanctio álláspontjára helyezte magát. A rumánoknak tehát e szerint, ha következetes akarnak lenni, vagy vissza kell térniök ugyanazon jogforráshoz, és akkor elvileg ugyanazon térer állnak, melyet a magyarok elfoglaltak; vagy ignorálják october 20-kának eredetét és jelentőségét, és akkor oly végező-eket követnek, melyek messze elitnek a magyaroknak és szászoknak czéljaitól. Az előbbiek Pesthez, az utóbbiak Bécshez akarnak esatlakozni. Mindketten azzal indokolják törekvésüket, hogy Erdélyország mint önálló ország fenn nem állhat. A rumánok pedig mind Pestet, mind Bécsét egyaránt visszautasítják. Ha ezek azt hiszik, hogy Erdély képes önállón létezni, akkor oly tévedésben vannak, mely nem a legszebb színben tünteti fel politikai érettségüket. De ha tán más esatlakozási pont lebeg szemek előtt, hol van az? Azok, kik Ausztriát ugyanazonosítják február 26-kával, semmiesetre sem tekinthetik a rumánok szavazatait hatalunk növekedésének.

A magyarok végre határozottan, nyíltan s minden tartózkodás nélkül a pragmatica sanctio híveinek valják magukat, azon emlékezetes ökmányunk, mely alkotó a mai Ausztriát, és biztosítja ennek fennállását, a melyért ismételve vagyonukat és véreket áldozták ök, s a melyt bizonyára mindig vagyonukkal és véreikkel fognak oltalmazni. A magyar párt e szerint úgy tűnik fel az erdélyi országgyűlésben, mint par excellencie osztrák párt; e párt leg-alább is oly jó osztrák érzetű, mint azok, kik őt separatistius irányzatokkal vádolják, önmagukat pedig gyanússá teszik a nyugattal való kaczerkodásról, a mi valódi osztrák érzülettel nem igen egyeztethető össze.

Lássuk már most azon elemeket, melyekből az egyes csoportok alakítvá. A szászok legnagyobb részt hivatalnokok és papok, tagjai ugyanazon nemzeti univertitásnak, mely ellen a brassói kertületi község nem sokkal ezelőtt a legsúlyosabb vádakat emelte, mely ellen bizalmatlanságot szavazott, s melynek eljárását a „Kronstädter Zeitung“ is ismételve szigorú bírálat alá vonta, mely az egyes tagok érdekében ezafólatot igényelt volna, de ez mégis elmaradt.

A rumánok is átlólag szintén papok és hivatalnokok. A magyar lapok mesésen hangzó dolgokat beszélnek a terrorizmusról, melyeket ezek a választásoknál gyakoroltak. Az egygyűli parasztokat egyházi áttokkal, a robot és jobbágyi viszony helyreállításával fenyegették, ha magyar jelöltekre szavaznak; más helyeken communisticus kenezókat dobak oda nekik, vagy annyira felfokozták a nemzeti szenvedélyeket, hogy a magyar földesurak aggodalmaskodnak biztonságuk felett. A választásokhoz úgy üt-tek őket, mint a juhokat, s ismételve felmért azon eset, hogy helyesen még csak nevé-t sem tudták kimondani azon férfunak, kire szavazni akartak. Effélel jelentenek magyar lapok már hetek óta, és nemesak hogy meg nem ezafólják hihetlenül hangzó tudósításait, hanem még a „G. C.“ is egyrészt megerősíti azokat.

Es kire estek az ekként szervezett választások? Mint a „G. C.“ állítja, nagyrészt oly férfiakra, kik részt vettek a n-szebeni rumán gyűlésben. A maga idejében beszélték, hogy ott igen határozott módon hatalmas befolyások érvényesíték magukat, és hogy ugyanezen befolyások működtek közre a rumán választásoknál. Ezen befolyások nem fogják-e most már a nagy-szebeni tanácskozó terem küszöbét is átleníni? Es ha igen, kinek nézeteit fogja aztán azoknak többsége képviselni, kik a fennebb vázolt választásokból kikerültek?

Másrésztől a magyarok és székelyek képviselőitől még ellenségeik sem tagadják meg a teljes függetlenségét. Azok hazafiságokról, politikai képességükről és parlamentararis tapintatukról is ismeretesek, loyaltitásukat senki

sem meri kétségbe vonni, és valódi szabadelvűségben messze magasan állnak azok felett, kik ahoz képest, a mint czéljuk hozza magával, majd a suffrage universelle, majd a követeknek a kormány által való kinevezetése mellett rajognak, kik ma legitimisták, és holnap a történeti jog megvetői, kik itt a városi lakosság részére minden bülésséget és politikai képességet vindikálnak, és amott a magyar városokat, mezővárosokat ócsárolják, mert magyar követeiket választották a földbir-tokosok sorából.

Az erdélyi országgyűlés sajtóságos összeállításából kitűnik, hogy abszolút többségről egyelőre szó sem lehet, s hogy a kormány befolyásának igen nagy tér van fentartva. Megszámlálni-e, vagy mérlegelni? ez a kérdés most, mely komolyan meredez előtte, és elláthatlanok a következtetések, melyek az egyik vagy a másik részre való elhatározástól függenek. Mi nem kívánjuk a kormánytól azt, hogy vakon alávesse magát valamelyik párt álláspontjának; de a kormányt meggyőzni kell minden álláspont kibékítésének utját egyengetni, az által, hogy az egyikhez közeledik. A kormány előtt e választás áll: itt minden factorai a jón, egészséges politikai életnek, melyek a pozitív jog szilárd alapján mozognak, és ezek könnyen megnyerhetők a kiegyezkedésre.

Most már mérlegeltesse-e a szavazatok, vagy egyszerűen megszámláltassanak-e? Itt egy elv forog fenn, mely az erdélyi országgyűlésben is törvényes kifejezést kell hogy találjon. Ettől függ az irány, melyet a politikai élet fejlődése Erdélyben követni fog. A kormány magatartása pedig a pártokkal szemközti iránytadólag fog rá hatni.

Megszámlálni-e, vagy mérlegelni? Mi megtehtük választásunkat. Miként gondolkozunk erről a magyarok elleni a bécsi lapok közt? Feltéve, hogy a magyarok nézete előttük oly rokonszenves volna, mint a minő a szászok és rumánoké, minő magasra fognak ök emelni a most bálványozott „minoritást“, és minő beescsel bírna még aztán rájuk nézve a szászok és rumánok egyesült szavazata.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Véér Farkas megjelenése választói előtt. Dézs jul. 17-kén.

Ma reggeli 6 órakor városi közönséggyűlést jártak, azon hirtetéll: hogy a közönségi tagok azonnal jelenjenek meg, követtünk mlt. Véér Farkas ur elfogadására. Igen számosan jelentünk meg választott közönségi tagok, és városi birtokos polgárok.

Városi szónok Roth Pál megnyitja a gyűlést azon kijelentéssel, hogy választott követtünk mlt. Véér Farkas ur városunkban megjelent, s mint a közönséget táviratilag tudósította volt, szándékozik választói előtt megjelenni; (éljen!) mi okból jónak látom egy küldöttség kinevezésére kérni fel a tekintetes választott közönséget, mely a városi közönség nevében ömltságt a közönség előtt való megjelenésre ünnepélyesen és tisztelettel kérje fel. (Helyes!)

Dézsikároly: Mielőtt a küldöttséget kinevezünk, bátor vagyok indítványozni: kérjük meg követtünk, hogy az országgyűlési naplót, mely gyorsírók által vezettetik, s a lehető okiratokat városunk levéltára számára pontosan és sietőleg küldje meg. De, hogy ezt tehess, miután követi irnokot a város nem küld, s a jelen ideiglenes szervezet mellett nem küldhet, az ezen gyorsírói napló s okiratok megszerzése s elküldése körül előforduló költségek fedezésére, a községi pénztárból előlegezzünk 200 frtot. Mert ugyan is nem kívánhatjuk, hogy ezeket saját költségén nektünk megrendelje, és elküldje. (Helyes!)

Tatrosi Ferencz: Helyesli az indítványt, annyival inkább, mert most nincs követi irnok, kit az irományok és naplók megszerzése körül fel lebeszén használni. Adjunk előlegesen 200 frtot számadás mellett.

Többen: Nem kívánunk semmi számadást. Tisztább és megbízhatóbb jellem, mint sem erre szükség volna. Tudja és ismeri kütelességeit, s ezt a nélkül is megteendi.

A 200 frt előlegképen egyetlen ellenvetés nélkül meghatározatván, utalványoztatott. Ezután Márkovic István n választott közönségi tag vezérlete alatt egy négy tagból álló küldöttség nevezetik, mely ö mltsá szál-

Ciseri hangos sugása után szavazunk. Egy közönséges 8 frtos censusu választó ily logikával s constitutionalis szemlélettel mondokája nem ejtne kétségbe, de egy vicaricus, balásfalvi püspöki helytartótól megvalljuk közötrányt vettük.

Brassó, jul. 8-án.

Tegnap n. m. f. hó 7-én megtörtént itt a második kövételválasztás is, melyben a múlt hó 26- és 27-én abszolút szavazal-többség hiánya miatt megnevezéshez jutott egyik követnek kelle választás alá jönnie. A tegnapi választás eredménye az, hogy Mager Károly a Wächter Frigyesnek jutott 221 és a Constantiu Junioré 190 szavazat ellen 484 szavazattal ugyancsak megkapta, a 899-re ment szavazatok többségét.

Es, hogy ez így történt, emberi szempontból véve föl a dolgot, nagyon is jó; mert különben érdemes polgártársaink között a guttatús és epeláz nagy pusztítást okozott volna, annál is inkább, mivel — mint látszik — ezen eszméjük valóságához, ezen céljuk eléréséhez költötték mind e földi ideiglenes, mind pedig túlvilági örök boldogságukat. De nem is voltak tétlenek, hanem per fas et nefas mind megtették, minden emelyüt és rugót mozgásba hoztak munkájuk sikeres végbevitelére. Ugyanis a választás előtt már több héttel vezércikk-sorozatát kezdett és folytatott a „Kronstädter Zeitung“, azt egykezvén bebizonyítani olvasói előtt, hogy a szász nemzetnek eddigi 7 százados hazánkban élete az elnyomatás korszaka volt és, hogy kiváltságaik csak adófizetésre és teherhordozásra voltak; továbbá egykezvén bebizonyítani azt, hogy a sértő büszkeségtől magyarral közösség rosz, hogy a magyarok utja egyenesen az orcsba vezet, azért minden szásznak szent kötelessége, a rájuk nézt egyedüli udvesség forrásához a birodalmi tanácsba sietni, mely egyedül képes részükre a kereskedés, ipar és jólét felvirágzását eszközölni, nemzetiségüket biztosítani, anyagi s szellemi existenciájukat megalapítani. Ennekövé kötelessége is minden szásznak az országgyűlésre oly követeket választani, kik ezt így akarják tudni. Tebát ily furesa történeti s nemzetiségi érvekkel egykezvén a jó Kronstädter Zeitung mindaddig saturalni olvasóit s pártot szerezni követjelöltjének.

De nemcsak a sajtó, hanem az egyház tekintélye is hathatósan betolyt a hívekre az említett irányban; ugyanis az idevaló luth. nagy pap, most más meggyőződésű lévén, személyesen s egyenkint egykezvén rábeszélte hivatát a birodalmi tanácsos követválasztására. E történet a külvárosokban is. Nem kevesebb befolyást gyakorolt a választókra több municipális főbb hivatalnok is.

Ha tekintetbe vesszük tebát, hogy sok a törvények értelmében választó joggal bíró polgár, nem tudom mi szándékából, a választásra föl nem szolítottat, s a reclamatio ideje nagyon rövid lévén, jogát nem érvényesíthette; ha tekintetbe vesszük, hogy a m. hó 26- és 27-én tartott első választásban a szavazatszedő bizottság több tagja hivatása eilen részrehajlóan és helytelenül járt el; ha tekintetbe vesszük, hogy a fennebb említettek szerint helyhatóságai, egyházi s journalistikai megfeszített erők egyesült befolyása után — csak a második körben választásban sikerült a centralista pártnak jelöltjét megválasztatni, akkor és ott, hól az alkotmányos pártnak semmi de semmi eszköz kezében nem volt: bizonyára beláthatjuk, hogy nagy s mesteresleges munkába került Brassóban más utra terelni a polgárság egy részét, s hogy itt ugyancsak állhat a közmondás: labor improbus omnia vincit.

A Kronstädter Zeitungnak jul. 3. telt azon megjegyzése, miszerint Jung-Kronstadt a jun. 26- és 27-i választásokban két egymással ellenkező irányt követett, midőn Schnell Károlyban reichsrathistát, Wächter Frigyesben pedig unionistát választott, azt kell mondanunk, hogy Schnellnek ugyancsak Jung-Kronstadt szerezte meg már az első választásban az abszolút majoritást, még pedig azért, mivel azt hitte és hiszi Jung-Kronstadt, hogy a t. követ ur a nemzet egyetemesi eljárásához bűn és önmagával következetesen a jogfolytonosságot és törvényességet fogja védeni az országgyűlésben is. De ha mindamellett ő reá is — mint sok nemzetársaira — ily rövid idő alatt, nem tudom minő varázsvessző érintése annyira változtatón hatott, hogy benne hitünkben esaklakozunk, az nem a mi vétünk fog lenni.

Ugyanott azt mondja a Kr. Zeitung, hogy Altkronstadt ősei tradícióhoz hűn bir-tanácsosokra szavazott. Már ha e tradíció alatt a „Sapientis est mutare consilium“ tulhajtott elvét és a momentán előnyök s személyes érdekek hajhászását érti, az az ő felfogásától függ. De Jung-Kronstadt is ősei tradícióhoz volt hű, midőn tettel kívánta bebizonyítani, hogy őseitől öröklött jogait nem akarja bármiert oda dobni, hanem jellemmel birva, ragaszkodik azon törvényes szent koronához, melynek csigie alatt élte it 7 százados életét, fejttette

ki minden irányban jöllétét, s tartotta meg mind mai napig annyira feltett nemzetiségét; kívánta bebizonyítani, hogy nem akarja a vétkesen gondolkozó vén emberkint azt mondani: a ki több jön, tegye be az ajtót; hanem hazáját és nemzetét szerető circumspetusként arra törekszik, hogy a szász nemzetben az állandóságot, a megösmert igazság mellett tántoríthatlan megmaradást, s azon társunoztet iránti méltányos gondolkodást keltsse és szilárdítsa, melynek fardbatlan, buzgó s áldozatkész törekvései által illt vissza a szász municipium a maga helyébe. A két tradíció hozzi hűség közt ez a különbség.

Ugy van biz az! nemzetárulási bünnel bélyegzi altkronstadt vagy is alás „Kron. Ztg.“ mindazt, ki vele nem forgatja köpenyét; mintha bizony árulás volna, szilárdul és következetesen emberhez illően viselni magát. Azt mondja tovább, hogy ifu hűvel nem jó cselekedni, hanem a véneket kell követni, azt gondolvány, hogy: in senibus est consilium et ratio. Bárha ez állítás nagy részben igaz, mindazáltal mint minden szabálynak, ugy ennek is van kivétele, miután magában a természet folyásában látjuk, hogy az elagott egyéneknek nemcsak minden érzékek napról napra gyöngül, hanem emlékező s így itelő-telenségük is mind inkább tompul, s azért ügyeik végzésére kevésbé alkalmasokká válnak; látjuk, miként a megvakult öregek magukat az élet deléu és déletőljén lévő, lelkeleg és testileg ép fiaik vezetésére bízzák.

Mindezeket csak azért említett föl, hogy e becses lap olvasóinak lehetőségig hű képet adjak az itteni kövételválasztások mikénti végbeviteléről, s igazságot szolgáltassak a brassói lap ellenében azon nagyszámú polgártársainknak, kik valódi érdekeket föltagva, nem játszottak szelkakasi szerepet, hanem ez alkalommal is meggyőződésüket követték, s bizonyosan ezután is mindig követni fogják.

KÜLÖNFÉLÉK

A makfalvi ref. egyház alapkövének letételéről újból vett értesülésünk szerint, az ünnepelet harangzások után isteni tisztelt nyitá meg, mely az építendő templom helyén tartott az összes falusi derék székelet népszerű jelenlétében. Silvester János helybeli lelkész ur egy jeles beszédet tartott az ünnepeletre, mit a szomszédos szentistváni megye lelkészének Nemes Sándor utnak jeles szöklökta követett. Ezután tették le az alapkövet, miről már tettünk értesítést.

Gy. Szmiklórol Kedes Tamás ur egy feleletet küldött be r. levelezőnk azon tételére, mikép Kedves ur megnyitó beszédében a választandó követnél a tudományt nélkülözhetőknek vélte. E felelet tartalma, mit mostani alakjában s terjedelmében csak is a nyiltter adhatnánk ez: „Megjegyzem, mikép én a szavazás kezdete előtt tartott beszédemben azt mondtam, hogy hazánk mostani nehéz körülményei közt a megválasztandó követnek nemcsak tudományosságára, hanem szilárd hazafi jellemére is tekintettel kell lenni, s részemről két jelölt közt, ha egyik sokkal tudományosb volna is, de nem bíznám hazafi jellemébe, inkább a kevesebb tudományt választanám, ha szilárd hazafi jelleméről megvolnék győződve.“ A mi a zárt szobát illeti arra megjegyzi, hogy ott egy ajtó sem volt bezárva; de a szabály értelmében az ülés nem lehetett nyilvános. Egyébiránt éppen ezt teszi a zárt ajtóknál tanácskozás.

A „Herm. Ztg.“ is hozza azon hirt, hogy a magyar képviselő Szébet elhagyni szándékoznak. Sajnálok rajta, hogy a képesség és hazafiság ekkora contingense visszavonul, ez azonban a lap szerint nem baj; vannak ök még 91-en, s még mást is várnak, ezek határozatképesek. A miatt, hogy tán a szások majorisaltatnak, nem busul ezen lap, — mert — ugymond — máskor is minoritásban voltak a szások; de itt feleli a lap, hogy máskor az alapjogok a majoritás által sértetlenek valának, most pedig újra alkotás lévén, a többség dönt. Vigasztalja továbbá magát e lap azzal, hogy a szások és oláhok érdeke sok részben egy, és így most is nyíval inkább egyetértendek, mert a románok is megfontolandják, hogy mérsékelt kívánatokkal álljanak elé, mert csak ugy érhetnek célzt. S ha ezt nem tennek? e részben azzal vigasztalja magát a „Herm. Ztg.“, hogy ama gyűlés csak egyik tényezője a törvényhozásnak, s magára mit sem tehet. Bizkit tehát e lap, hogy a kormány nem fogja elhagyni a hű szász nemzetet. Mi is azt hiszszük.

Az osztrák birodalomban még rendelkezés slatt levő hivatalnokok száma 1800. Eből a nagyobb rész azelőtt Magyar- és Erdélyországban volt alkalmazva az igazságszolgáltatási és kezelési szaknál. Egy bécsi lap 4000-re teszi azon rendelkezés alá jutott, azelőtt Magyarországon alkalmazott hivatalnokok számát, kik a helyett, hogy az osztrák tartományok-

ban hivatalt vállaltak volna, inkább végkép visszaléptek a szolgálatból.

Csehországban egyik kertletti törvénysek elé egy 15 éves paraszt fiu volt állítva, kit testi gyengesége miatt soha se járattak iskolába, s így sem írni sem olvasni nem tanult, hanem időtöltésből otthon mindenféle tárgyak lerajzolásával foglalkozott, s odáig vitte ügyességét, hogy az 1 forintos és tízkracjáros jegyeket is híven lemásolta. Vajjon került-e valami forgalomba másolataiból, azt nem lehet kideríteni.

M-Vásárhelyről írják a „Nefelets“-nek: Közelebről a Kazinczy-féle alapítvány tárgyában gr. Lázár Mórál gyűlés tartatván, miután a pályaművek közül a kítettöt jutalomra egy is méltónak nem ítéltett, határozattá vált: hogy az eddigi 200 ujirt pályadíjjal a Kisfaludi-társaságha két részvény vásároltassék.

A párisi „Academie nationale“ Králik Samu pesti órát, a tavalyi londoni világkiállítás díjnyertes csillagászati regulator óráiért az első díj nagy évemmel tisztelte meg. Az érmen e felirat van: „Medaille d'honneur décernée a Mr. Kralik de Pest Horlogerie 1862.“

Schmerling államminiszter, — mint egy lap jelenti — magyarul tanul és a mi különösen a kimondást illeti, már némi előmenetelt is tett.

A hűprimás ő emja az esztergami bazilika oszlopesarnokának kiegészítésére 90,000 ftot ajánlott fel. Az „Esztr. Ujs.“ szerint ő emintétiája e nagyszerű építményre összesen több mint 900 ezer ftot költött sajtójából.

Kubinyi Agost és Ferencz urakat az osterlandi tudományos társulat tagjainak nevezte ki.

Az erdélyi országgyűlésre vonatkozólag a „Wien. Ztg.“ esti lapja írja, hogy a kir. előterjesztések szerint legelőbb Erdély belkérései lennének kielégítőleg megoldandók; s csak ezek sikeres megoldása után hoztatnák szönyegre Erdélynek az összes birodalomhoz i viszonylatai.

Bécsben egy igen jó hírből levő czukrás ellen érvelésen foly a vizsgálat, kinek fagylaltjától sokan veszélyesen rozslt lettek. Különösen a magyar udv. főkeuczellár, gróf Forgách ő exelja, bir szerint, a rendőr miniszternél tartott lakoma után, hól szintén ily fagylalt szolgáltattot fel, komolyan aggaszó állapotban velt.

A hamburgi kiállításon Magyarország törzs juhászatai, u. m.: gr. Károlyi Lajosé, gr. Hunyadyé, gr. Zieby Bódogé és Czilbert Róbert uré a legszebb kosokkal és anyajuhokkal lesznek és vannak már képviselve. A kiállításban 442 kiállító vesz részt Ausztriából; ebből 389 a terményekre, 33 az állatfajokra és 20 a gépekre esik.

Az „Arad“ a következő különös esetet beszéli, mely szerinte közelebb történt az arad kovaszinczi országúton. Egy kovaszinczi lakos ugyanis felesége és fiával hajtót és lovat Uj Panádnál akarta megitatni. Midőn a fiu e végre a kocsióbi kiszállóban volt, a lovak öszserogytak. A gazda ember erre, már halk hangon, azt mondja fiának, hogy nézzen utána, mi bajuk lett a lovaknak, miután ő nem tud mozdulni, a fiu odanézett, s a lovakat holtan találta; rögtön ezután a gazda is meghalt, a fiu halálosan beteg. Csak a nőnek nem lett semmi baja. E rejtélyes eset oka eddig nincs tudva.

Benedek Aron lelkész ur egy hoszasb feleletében, mely egész terjedelmében csak is nyiltter tárgya lehetne, Zömlén barátunknak lapunk 77-dik számában tett azon tudósítására nézve, mikép Benedek A. ur teljességgel semmi kérvényt nem nyujtott be Hori ellen, s így őt nem is kérhették annak visszavételére, annyival kevésbbé kérhették, mert Benedek ur jelen sem volt azon ülésben, melyben a fenforgó gunyvers miatt sepsi iskolamesterek által, folyamodás utján felmozdított panasz tárgyalatott. Ez B. ur nyilatkozatának eszméje, Zömlén értesítésének ezen ága ellenében.

A „Kolozsvári Közöny“ idei 63 dik számában a „Különfélek“ rovatában, az emberiség statisztikájához szóló „Abeille Medicale“ szerinti közleményt olvasva, nem tehetem némi czáfólo megjegyzéssel hozzá nem szólani. Ugyanis az az „Abeille Medicale“ ha mindjárt francia tudós modorban gyűjtje is azokat a tudványt mégzedesen kielégíteni hízegő világtatisztikai adatokat, részint az eddigi adatoknál, részint saját számeredményeinél fogva kissé a barázdából kitérni, következőleg esaklakozni méltóztatik; mert a) jól emlékszem egy 1828-i világtatisztikai Almanachra, mely szerint még akkor a föld összes lélekszáma az ezer milliót nem itűtte ki, volt annak mintegy 7 millió híjja; azóta tehát 300 milliónyival szaporodott volna, holott csak a következő években is az emlegetések vagy az ezer millió körül, vagy azt alig meghaladól járhat? e szembetűnő szép ugrást hízegje, a ki-

nek tetszik. b) Az a tudós „Abeille Medicale“ megállítja, hogy az egész földön 1288 millió ember lakik, s mikor e fő számot faj, életkor és vallás tekintetben részletezi, mérlegeli, ugy jár, mint a ki egy mázsát több részekre osztvány, mikor azokat összeveti, mégis az eredmény nem 100 font. Faj tekintetben számmit 369 millió kaukazit, 552 millió mongolt, 190 millió ethiopot, 1 millió amerikai, 200 millió malajt; összegét nem írja, de én kimondom: 1312 millió. Szép! E l e t k o r, vagyis h a l a n d ó s á g k e i n t e t e b e n a z t m o n d j a, h o g y é v e n k i n t m e g h a l 333,333,333 ember; e szerint 4 év alatt egy rend emberi nyom életet kioltja, s mégis azt mondja, hogy az átlagos életkor 33 év. Tán a kilencz darab hármas szám körül az elsőre nem lesz vala szükség? ez utón a második értelembeli hiba némileg helyrejöhetne. Hanem v a l l á s, vagy is v a l l á s k ü l ö n b s é g k e i n t e t e b e n r e s z l e t e z 335 millió keresztény, 5 millió zsidót, 600 millió ázsiait, 160 millió mahumedánt, és 200 millió pogányt; itt nem oly nagy a különbség, csak 2 millió, mely oly nagy számmal tűrhető, de mégis lehet vala ugy osztani, hogy jól talájon; én ha ily szabad mezőben mozognék, ugy talátnám, hogy senki se róhatna meg — salvo calculi errore. A ki messzintinnen jött s messzintinnen szedi az igazságokat, annak, ha szembetűnőleg hazud is, hímünk kell.

Kiss Mihály.

Nyiltposta. Sz... Gy... urhoz sepsiszentivány. L. M.-hoz intézett felelet csak is nyiltterben kiadható, annyival inkább, mert L. M. nyilatkozata is ottan jelent meg. E rovatba pedig díjmentes tárgyakat adni nem állván hatalmunkban, méltóztat szándékát nyilatkozatni, ezen 50 sornyira menő felelet közreadása iránt.

POLITIKAI HIREK.

Angolország London, jul. 15. A felsőház tegnapelőtti ülésében, a mint már közölve volt, a lengyel ügy felett folyt a tanácskozás. A lordok nagyobb része rokonszenvet mutatott ugyan Lengyelországot iránt, mindazáltal a beavatkozás ellen nyilatkoztak. Hasonló értelemben szolott Russel lord is. Ő nagy nehézségeket talál a háboruban. Ő nem tudja, hogy mi az a Lengyelország s ugy látja, hogy a felkelők Posenre és Galicziára is vágnak. Lengyelország kormányát nem ismerjük. A forradalom támogatása által a forradalom tizhelyét állítanók fel hazánkban egész Európára nézve. Arra a kérdésre, hogy vajlon a lengyelek hajlandók-e a hat pontot elfogadni, azt feleli, hogy ez még kérdés. „Nekünk azonban, ugymond, lehetetlen más feltételeket javasolnunk, mint a melyek előre felteszik az orosz uralom további fenállását Lengyelországban. Vannak a felkelésnek vézei, a kik annak diadalát remélik és a kik természetesen nem fogadnak el feltételeket; de vannak ismét mások, a kik Hannibalnak Livius által szájába adott szavaival ezt felelik: „Melior et tutior pax certa, quam sperata victoria.“ En nem hibáztathatók egy lengyel is, a ki a legcsekélyebb reménységárra tovább folytatja a küzdelmet hazája függetlenségéért. De a nélkül, hogy a lengyeleket hibáztatnám, mégis kimondom, hogy mi sem fegyveres kézzel nem segíthetünk nekik, sem az orosz kormányt nem javasolhatjuk, hogy Lengyelország függetlenségét elismerje. Azonban távol legyen tőlem, hogy előre kimondjam, minő hatással lehet az orosz czár felelete, vagy minő politikát követni tartandjuk mi kötelességünknek ama felelet megkapása után. Ha nekünk, Franciaországgal és Ausztriával egyesülve, sikerül oly kormányalakot eszközölni Lengyelországnak, a mely legalább mérsékelt és igazságos, és táplálja a lengyel népek ama bátorságát, a mely, a mint hiszem és remélem, soha sem fog kiálalni, akkor a mi diplomatánk nem hiában fáradozott, s én részemről soha sem fogom magamat szégyenlőni, hogy ilyen alkudozásokban részt vettem.“

A „Morning Post“, Palmerston lapja, éles bírálat alá veszi a felsőház jul. 13-i ülésében mondott beszédeket. Azok nem az ország érzelmeit tolmácsolják; a nemes lordok épp oly békes szellemben beszélhettek volna kevesse a krim háboru előtt. Azután így folytatja a „M. P.“: Kevés a remény, hogy az alkudozások a helyzetet megváltoztassák. De ha szinte európai háboru fenyegetne is, még sines ránk nézve semmi veszély, ha a három hatalom egyetért. A háboru csak egy ostromzárólasra fog szorítkozni; az egyesült hajóhadak, a melyek az orosz hajóhadat Kronstadtban visszatartják, támogatva egy osztrák figyelmű hadtest által Galicziában, egyetlen ágyulós nélkül lehetségessé tehetik Lengyelország helyreállítását.

Franciaország Páris, jul. 18. A „France“ írja, hogy Oroszország a három hatalom jegyzékére adott feleletében határozottan visszautasította a fegyverszünetet. Ez

a főkérdés élénk vitás tárgya leend Pétervár s a három hatalom között. Az orosz feleletet tegnap küldötték el Vichybe s legközelebb meg fog jelenni a „Moniteur”-ben.

Az amerikai külföldi levelezés államok elismerésére vonatkozólag, Páris jöletéről köreiben az a nézet uralkodik, hogy Napoleon császár most azon a terven töri a fejét, hogy Mexikóból és a déli államokból egy nagy államszövetséget alkosson, Franciaország véduralma alatt. Annyi igaz, hogy Drouin de Lhuys ur mostanság sokat értekezik Slidell urral, a déli államok képviselőjével.

Orosz- és Lengyelország. Közelebről a csatárak több pontján voltak ütközések, Kalisch környékén Taczanowski több apró szakaszra osztotta lovas csapatját. Egyik e szakaszok közül Kutnáról győzelmesen harcolt a kozákok ellen, a hol egy orosz alezredes és több kozák elesett. E hó 10-én a leneyzi kerületben Piontek városa mellett egy osztály lovas lengyel vadász ütközött meg egy század orosz huszárral és egy sötia kozákkal. Az oroszok részéről 50 ember maradt a csatárán. A sandomieri kerületben egy Dolnicki vezérlete alatti kis csapat Blizininél tökéletesen szétvert egy század orosz dragonost; azonban egy pár nappal később az említett kis csapat tulnyomó orosz erőtl vereséget szenvedett.

A lithvaniai harci eseményekről az orosz „Invalide” újabb tudósításokat közöl, a me-

lyekből annyi, mindenestre látszik, hogy a felkelők e nagy terjedelmű tartomány minden részében elszántan folytatják a csatározást. Az orosz tudósítás szerint minden intézkedés meg van téve, Mackiewicz, Jezierski és Jablonowski felkelő csapatainak megsemmisítésére; azonban sem Czertow tábornoktól, sem Paszyn ezredestől, a kik ama tájékon működnek, még eddig semmi jelentés nem érkezett.

Oláh-Moldvafejedelemség. Bukarest, július 18. A Milkovszki vezetése alatti lengyel csapat tegnap kényszerítve lön, csata nélkül letenni fegyverét a rumán katonaság kezeibe.

Ujabbak. Páris, jul. 18. A „Pays” úgy tudja, hogy az orosz felelet semmi teljesen kielégítő következtetésekre nem jogosít. A három hatalom továbbra is tökéletesen egyetért, hogy Oroszországtól, az általuk megállított program elfogadását követeljék. Austria ériyesen visszautasította Poroszországnak a három hatalom közti egyetértés megőrsére tett kísérleteit. A „Patrie” hasonló kiemeli a három hatalom közti egyetértést s hozzáteszi, hogy Oroszország a köze ebb mut napokban lépéseket tett az osztrák kabinetnél; de Austria szilárdul megmaradt Francia- és Angolország politikájához való teljes csatlakozásában. A „Nation” következőleg taglalja az orosz válaszigjegyzéket: A midőn Oroszország a fegyverszünetet elvileg visszautasítja, ezzel ki-

mondja, hogy a felkelés elnyomásának folyni kell mindaddig a míg a czár tekintélye helyre lesz állítva Lengyelországban. Akkor lehetne csak a három hatalom által kívánt s a czár által már elfogadott reformokat megadni. A midőn Oroszország az orosz közvéleményre támaszkodik s egyszersmind a bécsi szerződést aláírt hatalmak jogát elismeri: elvileg elfogadja az értekezletet, de azt akarja, hogy abban csak Porosz-, Oroszország, Ausztria, Francia- és Angolország vegyenek részt; a többi hatalom csak a teljes megegyezés létrejövele után járuljon a végelhatározáshoz. A „Nation” azon bámul leginkább, hogy a Gortsakoff jegyzékének szelleme és értelme nem felel meg teljesen annak az eszmének, a mit róla Franciaországban alkotnak. Mind a mellett a béke még nem lehetetlen. A „Moniteur” közli Forey hivatalos jelentését Mexikó bevételéről. A Genuában egy francia gőzös letartóztatott öt utazórl azt mondja, hogy Franciaország e lépést nagyon sajnálatosnak tekinti s követeli annak jóvátételét. Az olasz kormány kétsége a kívánt elégtétel megadására, valószínűleg meg fog felelni a francia felszólamlás barátságos mérsékeltségének.

— Uj-York, jul. 9. Hivatalosan áll, hogy Vicksburg e hó 4-én, a mint mondják, feltétlenül megadta magát az egyesületi hadseregnek. A Gettysburgi csatában 20,000 egyesületi és 30,000 külföldi szövetségbeli vált harczképtelenné.

K. KÖZLÖNY

magán távsürgönye.

Feladott: Szebenben július 22. d. u. 5 óra 30 p.
Megjött Kolozsvárra: 22. d. u. 5 óra 35 p.

A magyar és székely képviselők és királyi hivatalosok ma királyi biztos önmagától testületileg búcsút vettek. Holnap fognak Szebenből elutazni. Püspök Haynald, b. Kemény, gr. Mikó ő nagyméltóságai fogják Bécsbe vinni a képviselők be nem lépését indokoló feliratot. Az országgyűlési elnökség felhívását nem várva be, az országgyűlésből kimaradás felett egy collectív nyilatkozatot fogalmaz még ma az országgyűlési elnökséghez kébesíteni.

Bécsi börze Július 22-kén: Nemzeti kölcsön 81.65. 5%, Metalliques 76.10. Bank-részvény 793.—. Hitel-részvény 190.90. Váltó Londonra 111.90. Ezüst 110.50. Arany 5.35. 1860-diki Állam kölcsön 100.60.

Július 20-kán: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 76.25. Erdélyi 74.—.

T. s. felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIRDÉTESEK.

(152) Tűzifa ár leszállítása. (1-3)

A kolozsvári Berkifa-raktárba egy öl tűzifának az ára 5 frt 50 kr. oszt. értékben.

Az ez évben September-havában szállítandó tűzifának is ez léssen az ára:

Iffabb Gáll István,

mint gr. Eszterházy Kálmán ur megbizottja.

Eladási hely tordautozásban, M. Dr. Szabó ur házában.

(153) (1-3)

A gr. Bánffy jogon álló gyalui birtokosok a t. ez. közönség tudomására kívánják juttatni, hogy a gyalui hidon innen az országot mellett lévő raktárunkban tüzelésre való jó bükfa van eladó; ára egy kurta öleek 4 frt 50 kr. oszt. ért. Az öleek teljes mértékre és lehető tömörséggel vagynak rakva. Ualványt válthatni Kolozsvártt sétatér utczában 16 szám alatt Mikó Lőrinczénél.

(142) Pesten sajtó alatt van: (6-6)

„ELV ÉS ELŐITÉLET”

Regény a magyar társadalomból.

HALMÁGYI SÁNDOR.

A meglehetősen terjedelmes kötetet képező munka következő fejezetekre oszlik:

I. A jukker-fogat. II. Egy csodabogar s a mezei ibolyák. III. Az öreg Csallószegi és háztája. IV. Satyr és Amor egy fedél alatt. V. Vasárnap városan s vasárnap falun. VI. Mitől kapnak a nők főfájást? VII. Egy kis leány nagy veszedelemben. VIII. Egy csók nem a világ! IX. Az öreg Csallószegi el akarja idegeníteni Györgyöt a mágneses társaságtól s igen nagy tűzbé jő. X. Mi van a levegőben? XI. A kis leány szerelmes lesz — a halálba! XII. Mi az a váltó? Nőknek magyarázza egy ex-táblabíró, a ki soha se írt váltót alá. XIII. Egy szó, a melynek ára 5000 forint. XIV. Egy kis tanuság a szerelmes leányok és nagyleányos anyák számára. Lesz, a ki megérti s hasznát veszi tán. XV. Csallószegi bátyánk viszontagságai egy ötlet miatt. XVI. Mi választja el a nagyvilágot a kisvilágtól? XVII. A Noéh galambja. XVIII. Az első vírárt az özönviz után. XIX. Corollarium.

Előfizetési ár f. é. július végéig 1 frt marad,

Megrendelések egyenesen a szerzőhez Kolozsvárra intézendők.

Továbbá megrendelhetők még a következő már megjelent munkák:

„Parlagi Rózsák.” Történeti beszédek. Irta Halmágyi Sándor. Két kötet. Ára a könyvkereskedések utján 2 frt, szerzőnél csak 1 frt 50 kr.

„Saphira.” Történeti regény. Irta Halmágyi Sándor. Három kötet. Ára könyvkereskedések utján 2 frt 60 kr. szerzőnél csak 2 frt.

Mind a három munkát a szerzőnél megrendelhetni 4 frttal, mely összeg be- küldőjének a könyvek bérmentve küldetnek meg.

(16) (7-8)

Dr. Béringuier orvos tudornak illat gyogyszeres KORONASZESZE

(vagy kölni-viz Quintessentiaja.)

ily koronaszeszt a fürdő kádunkba öntve füvek és virágok füzetei, hogy ha pedig a szélkelettel, az idegek fesz ereje ez által csudálatosan nevededik. Dr. Béringuier koronaszesze minden szakértők és azt használók által, mint egy ritka nemű szerencsés össze-télteli szer méltánylólág ismertette kitűnő hasznos tulajdonai által, a háznál hasznos, útban segítő, s az öltöző asztaloknál kellemes szer, s jogosan ajánlható. Kimerítő utasítások ingyen szolgáltatnak. Dr. Béringuier illat-gyogyszeres, koronaszesze eredeti üvegekben 1 frt 25 kr-ával kaphatók.

Nyomatott az ev. ref. fótanoda bettivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Dr. Béringuier összes szabadalmazott készítményei az eredeti szabott áron: **Kolozsvártt**: csak is gyogysz. **WOLFF J.** s **Khudi J. özvegyénél kaphatók**, valamint **Abrudbányán**: Ferenczi Mihály; **Beszterczén**: Kely Ferencz; és **Dietch & Fleischer**; **Brasóban**: Stenner F.; **Déván**: Büchler A.; **Nagy Enyeden**: Trajanovits Ede gyogyszerész és **Bisztricsányi A.**; **Erzsébetvárosban**: Schmidt A.; **Hátszegben**: Mátéfi Béla gyogysz.; **Kézdivásárhelyt**: Hankó László; **Kőhalomban**: Melas Ed. F. gyogysz.; **Maros-Vásárhelyt**: Fogarasi J. D.; **Medgyesen**: Vándory & Brandsch; **Segesvártt**: Misselbacher fia és Teutsch; **Sz-Ujvártt**: Placintár és fia gyogysz.; **Szász-Régenben**: Wachner Traugott; **Szászsebesben**: Weissörtel Ad. G.; **Szebenben**: Zóhrer J. F.; **Székely-Keresztúron**: Binder Márton; **Sepsi-Szentgyörgyön**: Vitályos Béla; **Sz-Udvarhelyt**: Kautz J. A. gyogysz.; **Szevedében**: Gozsy A.; **Sz.-Somlyón**: Ruszka Ignác; **Tasnádon**: Szongott Jakab; **Tordán**: Velits G. és Wolf G.; **Zalathán**: Megay Guszt. A. gyogysz.

Postán küldve a göngyöleek és bérmentesítéséri a **rendes áron felül a távolság és csomag nagyságához képest még 30 egész 70 krig** melléklendő.

(148) Hirdetés. (2-3)

Kolozsvártt b. királyutezában a **36-ik sz.** alatti emeletes háznál szállások vannak Szent-Mihály napkor kiadók, butorral vagy a nélkül. Értekezhetni a házmesterrel.

(129) (8-10)

Tudatjuk a **repeze** termelő urakkal, hogy az idén a **repezei** a fuvarbért leszámítva

a teljes PESTI piaci árba

fizetjük

KISS TESTVÉREK, olajgyár tulajdonosok.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvártt kapható:

A magyar szent korona országai:

Magyarország, Erdély, Horvát, Tótország és a katonai végvidék új térképe.

A magyar nyelv szótára.

A magyar tudományos akadémia megbízásából. II. kötet 2-dik füzet. Ára 1 frt.

A magyar birodalom

természeti viszonyainak leírása.

A magyar tudományos akadémia megbízásából készítette Hunfalvy János I. kötet II. füzet. Ára 1 frt.

A tudós neje.

(Valvédre)

Regény. Irta Sand George. Francziából Toldi István 2 kötet. Ára 1 frt. 80 kr.

AZ ÉSZAKI FÉNY.

REGÉNY 3 kötetben, írta Dózsa Dániel. Ára 3 frt.